

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 30 maja 2023 r.

Poz. 3047

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NK-II.4131.120.2023 WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 26 maja 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXVI/307/23 Rady Miejskiej w Czyżewie z dnia 4 maja 2023 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czyżew w 2023 r.

UZASADNIENIE

W dniu 4 maja 2023 r. Rada Miejska w Czyżewie podjęła uchwałę Nr XXXVI/307/23 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czyżew w 2023 r.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 11 maja 2023 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Zgodnie z art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572), zwanej dalej „ustawą”, Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt winien obejmować:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt dotyczy wszystkich zwierząt i nie może być ograniczony jedynie do psów i kotów. Tymczasem zapisy uchwały pozostają w tym zakresie sprzeczne, bowiem niektóre z nich odnoszą się do wszystkich zwierząt, inne zaś jedynie do psów lub kotów. Przytoczyć warto § 7 ust. 1 uchwały, w którym Rada Miejska zdecydowała się zawrzeć definicję „zwierząt bezdomnych”, zawężając jednakże jej treść w stosunku do definicji ustawowej. I tak § 7 ust. 1 uchwały stanowi, że: „Bezdomność psów i kotów jest likwidowana również poprzez odławianie zwierząt bezdomnych to jest takich, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone i nie ma możliwości ustalenia ich właścicieli lub innych osób, pod których opieką zwierzęta

dotychczas przebywały”, natomiast definicja pojęcia „zwierzęta bezdomne” zawarta w ustawie brzmi: „to zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały”. Gdyby zamiarem ustawodawcy było ograniczenie gatunków zwierząt, dałby temu wyraz poprzez odpowiednią redakcję przepisu.

Należy również podkreślić, że pojęcie „zwierząt bezdomnych” nie jest tożsame z pojęciem „zwierząt wolno żyjących (dzikich)”. Ustawa zawiera odrębne definicje dla każdego z tych pojęć. Zgodnie z art. 4 ust. 21 ustawy „zwierzęta wolno żyjące (dzikie)” to zwierzęta nieudomowione żyjące w warunkach niezależnych od człowieka. Natomiast zapisy § 10 ust. 1 i ust. 2 uchwały świadczą o tym, że uchwałodawca traktuje te dwa pojęcia jako oznaczające to samo. W § 10 ust. 2 Programu Rada postanowiła, że „Zwierzęta bezdomne (koty) po przeprowadzonym zabiegu i oznakowaniu mogą wrócić do miejsc poprzedniego bytowania bądź trafić do adopcji”. Rozróżnienie kotów bezdomnych i wolno żyjących jest istotne, ponieważ sposób postępowania z każdym z rodzajów tych zwierząt powinien być odmienny. Zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 1 ustawy bezdomnym zwierzętom (w tym kotom) należy zapewnić miejsce w schronisku dla zwierząt, natomiast celem art. 11a ust. 2 pkt 2 ustawy jest zapewnienie opieki nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie. Po dokonaniu zabiegu sterylizacji lub kastracji bezdomne zwierzęta (koty) powinny mieć zapewnione miejsce w schronisku dla zwierząt, a wolno żyjące koty powinny zostać wypuszczone do miejsc ich dotychczasowego pobytu.

Zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 7 Rada Miejska jest zobowiązana wskazać gospodarstwo rolne w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich, będących jednocześnie zwierzętami bezdomnymi w rozumieniu art. 4 ust. 16 ustawy. A zatem w programie powinno zostać wskazane gospodarstwo rolne, w którym zwierzętom gospodarskim, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały, zostanie zapewnione miejsce schronienia. W tym przypadku gospodarstwo rolne pełni niejako funkcję „schroniska” dla zwierząt gospodarskich. Natomiast zapis § 14 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 Programu, stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, ponieważ ustawa nie upoważnia Rady Miejskiej do przekazywania zwierząt na własność gospodarstwu rolnemu. Jednocześnie w § 14 zabrakło regulacji dotyczącej trybu postępowania w przypadku zwierząt gospodarskich, które uciekły lub się zabłąkały.

W przedmiotowym programie zabrakło określenia wysokości środków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań, o których mowa w art. 11a ust. 2 ustawy, co stanowi naruszenie art. 11a ust. 5 ustawy. Ujęcie poszczególnych kwot w sposób łączny zdaniem organu nadzoru nie stanowi wypełnienia delegacji ustawowej w tym zakresie.

Za naruszający przepisy prawa w sposób istotny należy także uznać § 3 ust. 1 Programu, zgodnie z którym: „Koordynatorem programu jest Burmistrz, za pośrednictwem Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego”. Należy bowiem zauważyć, że organ stanowiący gminy nie został upoważniony do nakładania obowiązków i zadań na pracowników zatrudnionych w strukturach urzędu gminy. Zgodnie bowiem z art. 33 ust. 1-5 ustawy o samorządzie gminnym, wójt (burmistrz) jest kierownikiem urzędu wykonującym uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu, jak również organem właściwym do nadania w drodze zarządzenia regulaminu organizacyjnego, który określa organizację i zasady funkcjonowania urzędu gminy. W związku z tym osoby zatrudnione w urzędzie podlegają zwierzchnictwu służbowemu wójta (burmistrza), który jako pracodawca wykonuje czynności w sprawach z zakresu prawa pracy oraz uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu gminy. Zatem wyłącznie burmistrz jako organ wykonawczy gminy i jednocześnie zwierzchnik służbowy pracowników urzędu, może decydować o zakresie obowiązków pracowników urzędu i organizować pracę poszczególnych wydziałów czy referatów.

Oceniając powyższe naruszenie przepisów prawa, należy stwierdzić, że zachodzi konieczność stwierdzenia nieważności analizowanej uchwały.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Kryśtoń